

ده نکته مهم درباره

داروهای هومیوپاتی

دکتر علیرضا طلوع بهبود

عضو اتحادیه بین المللی پزشکان هومیوپات و انجمن هومیوپاتی ایران

ادعای تمامی مخالفین هومیوپاتی آن است که « داروهای هومیوپاتی تاثیری بیش از دارو نما ندارند ». این مقاله با ارائه نمونه هایی از پژوهشهای هومیوپاتی که نشانگر کارایی این داروها در انسان، حیوانات، گیاهان و محیط های آزمایشگاهی است، درستی این ادعای مخالفین را به چالش میکشد و به ده نکته اشاره می کند که حاکی از نادرستی این ادعا است. تمامی این نکات برپایه پژوهش های متعددی بیان می شود که در این مقال اختصارا تنها به یک نمونه برای هر نکته بسنده می کنم:

به بررسی این نکات می پردازیم:

نکته اول - متآنالیزهای متعددی کارایی داروهای هومیوپاتی را به اثبات می رسانند از جمله:

Arzneimittel-Forschung 2005, Vol 55, 25-29 : Treatment of Vertigo with a Homeopathic Complex Remedy Compared with Usual treatment ; a Meta-Analysis of Clinical Trials

این متآنالیز به بررسی مطالعات انجام یافته پیرامون داروی هومیوپاتی « ورتیگو هیل » در درمان سرگیجه در مقایسه با داروهای طب رایج « بتا هیستین ، دیمین هیدرینات و جینکوبیلوبا » می پردازد. تاثیر این دارو در 1388 بیمار بررسی شد و مشخص گردید که تاثیر داروی هومیوپاتی در هیچ یک از معیار های درمانی کمتر از داروهای طب رایج نیست و در نهایت تحمل و کارایی خوب این داروی هومیوپاتی در درمان سرگیجه تائید شد.

در این مرور سیستماتیک داروی هومیوپاتی در رقابت با داروهای طب رایج و نه دارونما کارایی خود را نشان می دهد:

آیا دارونما (به ادعای مخالفین) می تواند «در مقایسه با داروهای طب رایج» تاثیری برابر نشان دهد؟

نکته دوم یکی از معیار های دقت در اجرای کارآزمایی ها « تکرار پذیری » و « تکثیر پذیری »

Repeatability & Reproducibility

نتیجه آزمون است. در مقاله «درمان بیماری های آلرژیک به روش هومیوپاتی» تنها درمبحث درمان بیماریهای آلرژیک توسط داروهای هومیوپاتی، هفت متآنالیز ارائه شد که همگی موید کارایی داروهای هومیوپاتی در درمان بودند.

آیا اثر دارونما نیز قابلیت «تکرار پذیری» در مطالعات متعدد را دارد؟ به گونه ای که در «مرورهای سیستماتیک موضوعی» نیز این تأثیر به اثبات برسد؟

نکته سوم- تأثیر داروهای هومیوپاتی در درمان برخی بیماریهای دشوار نیز مشخص شده است:

International Journal of Oncology, 2003,23; 975-982 : Ruta 6 Selectively Induces Cell Death in Brain Cancer Cells but Proliferation in Normal Peripheral Blood Lymphocytes:

a Novel Treatment for Human Brain Cancer

این تحقیق که در مجله تخصصی اونکولوژی به چاپ رسیده از تأثیر خوب داروی هومیوپاتی «روتا» در درمان اختصاصی سلولهای سرطان مغز خیر می دهد و پیشنهاد می کند که در درمان این سرطانها خصوصا نوع گلیوما از این دارو استفاده شود.

آیا دارونما میتواند در درمان بیماری های مهمی چون سرطان مغز مفید واقع شود؟

نکته چهارم - مطالعات آزمایشگاهی نیز تأثیر داروهای هومیوپاتی را نشان می دهد:

Immunol Invest , 2006,35, 1, 19-27 : Effect of the Homeopathic Preparation Engystol on Interferon-gamma Production by T-Lymphocytes

در این مطالعه که در مجله تخصصی ایمونولوژی به چاپ رسیده میزان تولید اینترفرون-گاما توسط سلولهای تی لنفوسیت پس از استفاده از داروی هومیوپاتی به میزان حداقل 20.9% و حداکثر 24% در مقایسه با گروه کنترل افزایش یافت.

آیا دارونما میتواند سبب تغییر مشهود در مطالعات آزمایشگاهی شود؟

نکته پنجم - کارایی داروهای هومیوپاتی در درمان بیماریهای حاد کودکان و شیرخواران مشخص شده است:

Pediatrics Vol 93, 1994, 719-725 :

Treatment of Acute Childhood Diarrhea with Homeopathic Medicine

تأثیر داروهای هومیوپاتی در درمان کودکان شش ماهه الی پنج ساله مبتلا به اسهال حاد در این کارآزمایی که در مجله تخصصی کودکان به چاپ رسید طی آزمونی دوسویه کور (0.5 < پی) مشخص گردید.

آیا دارونما می تواند سبب درمان بیماری حاد کودکان شیرخوار گردد؟

نکته ششم – اثر داروهای هومیوپاتی بر روی حیوانات نیز مشخص شده است:

Human Toxicol 1987,6, 315-350 : a Study of the Effect of
Decimal and Centesimal Dilution of Arsenic on the Retention and Mobilisation of Arsenic in the Rat

تأثیر موفق داروهای هومیوپاتی در توان های متفاوت بر روی موش صحرائی در افزایش دفع متابولیت آرسنیک در مقایسه با گروه کنترل در این مطالعه که در مجله تخصصی سم شناسی به چاپ رسیده ، نشان داده می شود.

آیا دارونما می تواند سبب تغییرات محسوس آزمایشگاهی در حیوانات گردد؟

نکته هفتم – در آزمون های متعددی تأثیر داروهای هومیوپاتی در گیاهان به اثبات رسیده:

Forsch Komplementär- med Klass Naturheilkd, 2004,5,281-292 : Growth Stimulation of Dwarf
Peas through Homeopathic Potencies of Plant Growth Substances

در این کارآزمایی تأثیر داروهای هومیوپاتی در افزایش رشد "نخود فرنگی" در مقایسه با گروه کنترل مشخص گردید.

آیا دارونما می تواند موجب افزایش رشد گیاه شود؟

آیا با وجود پژوهش‌های مثبت هومیوپاتی خصوصاً در کودکان شیر خوار ، حیوانات ، گیاهان و محیط‌های آزمایشگاهی که شائبه " تلقین پذیری " و یا "تاثیر روانی مشاوره پزشک هومیوپات " در این مطالعات وجود ندارد باز هم میتوان داروهای هومیوپاتی را دارونما نامید؟

نکته هشتم – غالباً داروهای هومیوپاتی در صورت تجویز صحیح به بیمار ابتدا سبب "تشدید" خفیف علامت وی شده سپس منجر به درمان آن علامت می شوند ، پروسه ای که در هومیوپاتی بنام Aggravation معروف است و اتفاقاً در کارآزمایی‌های متفاوتی به آن اشاره شده ، وقوع آن مورد تأیید قرار گرفته است:

Lancet ,1986,881-886 : Is Homeopathy a Placebo Respons?

آیا دارونما می تواند ابتدا سبب "تشدید" علامت بیمار و سپس درمان آن گردد؟

نکته نهم - تغییرات مشهود میکروسکوپی در بافت ها پس از درمان توسط داروهای هومیوپاتی ثبت شده است :

Microvasc Res ,2005,69(1-2) ,6-10 : Microcirculatory Effects of a Homeopathic Preparation in Patients with Mild Vertigo : an Intravital Microscopic Study

در این کارآزمایی که در مجله تخصصی " تحقیقات میکروواسکولار" به چاپ رسیده پس از تجویز یک داروی هومیوپاتی در بیماران با شکایت سرگیجه ، نه تنها بیماران از لحاظ بالینی درمان شدند بلکه در بررسی میکروسکوپی عروقی آنها تغییرات ذیل مشاهده شد:

" 1- افزایش میزان حرکت اریتروسیت ها در ونول ها و آرتریول ها 2- افزایش وازوموشن 3- کاهش خفیف هماتو کریت 4- افزایش نسبی فشار اکسیژن " . هیچ یک از این تغییرات در گروه کنترل مشاهده نشد. در بخش نتیجه گیری این مطالعه می خوانیم : « این اطلاعات حاکی از تاثیر فارماکولوژیک داروی هومیوپاتی در میکروسیرکولاسیون طی درمان است»

آیا دارونما می تواند ضمن درمان بیماری سبب تغییرات بافتی میکروسکوپی نیز گردد؟

نکته دهم – نظیر طب گیاهی بسیاری از داروهای هومیوپاتی بصورت عصاره خالص ماده گیاهی (بدون رقت) تجویز می گردند از جمله داروهایی چون :

... , Damiana , Hypericum , Valerian که اثر بخشی آنها در پژوهش های متعدد حیطة طب گیاهی به اثبات رسیده (Herbal Medicine)

آیا معقول است که عصاره خالص گیاهان دارویی را "دارونما" بنامیم؟

سخن پایانی :

تمامی نکات بالا مستند به پژوهش هایی بود که تعدداً از مجلات تخصصی غیر هومیوپاتی انتخاب گردید .
برای هریک از نکات مذکور نمونه های دیگری از پژوهش ها قابل ارائه است .
با توجه به تعدد مطالعات انجام یافته و نیز تفاوت حیطة های تحقیقی پاسخ گویی به پرسشهایی که در انتهای هریک از نکات ده گانه طرح گردید چندان دشوار نیست !
چه می فرمایند :

چون شود از رنج و علت دل سلیم

طعم صدق و کذب را گردد علیم